

YETERSİZLİĞİ OLAN BİREYLERE İLİŐKİN AMERİKA BİRLEŐİK DEVLETLERİ'NDEKİ (ABD) YASAL DÜZENLEMELER

- ABD'de engelli bireylere yönelik **ilk yasa 1798** yılında çıkarılmış,
- bu yasa **deniz kuvvetlerine yönelik** sağlık hizmetlerini, hasta ve sakat denizcilere tıbbi bakım sağlamak için yürürlüğe girmiştir.
- II. Dünya Savaşı öncesinde bu ülkede engelli bireylerin doğrudan hedeflendiği **yasaların sınırlı** olduğu, çıkarılan yasalarda askerlik sırasında **yaralanan** ya da **sakatlananların** gerekli hizmetleri almasının amaçlandığı görölmektedir.

- II. Dünya Savaşı'ndan sonra siyasal değişimler, engelli yakınlarının, aile ve sivil toplum örgütlerinin açtığı **davalar** ve yasal düzenlemelerle toplumun bakış açısının değişmesi sağlanmış, ABD'deki bütün grupların toplumla kaynaştırılması ön plana çıkmıştır.

- **1950'ler:** açılan hukuk davalarında bütün çocuklara ayrımcılık yapılmadan eşit eğitim olanakları sunulması gerektiği kabul edilmiştir.
- **ÖG kapsayan eğitim** düzenlemelerinin **devlet politikası** olarak ele alınması
- farklı yetersizlik grupları için yeni eğitim programlarının hazırlanması
- farklı ırktaki bireylerin ayrı okullarda eğitim alması

- Özel eğitim için gerekli **finansal kaynakların** karşılanması için çeşitli davalar açılmış ve bu davaların sonucunda bazı yasal düzenlemeler yapılmıştır.
- Afrika kökenli Amerikalıların hakları için başlatılan sivil haklar hareketi, özel gereksinimli bireylerle ilgili yasaların dayanaklarını etkilemiştir.

- Eğitim alanında 1954'te açılan en önemli davalardan biri “Eğitim Bakanlığı'na karşı Brown” davası olmuş, bu dava yetersizliği olan bireylerin eğitim hakları için yasal anlamda bir dönüm noktası olmuştur.
- Yüksek Mahkeme, herhangi bir grubun ayrımcılığa uğratılmasının yasal olmadığına ve farklı ırktaki çocukların ayrı eğitim ortamlarında eğitilmesine yönelik “**ayrı fakat eşit**” kavramının **eşitsizlik** olduğuna karar vermiştir.

- İzleyen yıllardaki mahkeme kararlarıyla, zihin yetersizliği olan bireylerin normal gelişim gösteren akranları gibi eşit eğitim almaları gerektiği ileri sürülerek bu bireylere **en az kısıtlayıcı ortamda ücretsiz ve uygun eğitim alma hakkı** sağlanmıştır.
- ÖG haklarına yönelik açılan davalar, sahip oldukları hakların kapsamını genişletmiştir. .

- 1960'lerden sonra çıkarılan yasalarda, engelli bireylerin nasıl eğitileceği, hangi kurumların eğitimde görev alacağı düzenlenirken, bu kurumlar için finansal kaynakların ve bu kaynakların nasıl dağıtılacağı konusunda da planlamaya gidilmiştir.
- Özellikle yirminci yüzyılın son çeyreğinde ABD'de zihin yetersizliği olan bireyleri doğrudan etkileyen önemli yasalar yürürlüğe girmiştir.

Mesleki Rehabilitasyon Yasası (Amendment to Vocational Rehabilitation Act)-(1973)

- 1973 yılında çıkarılan bu yasanın 504. bölümü (P.L. 93-112), fiziksel ya da zihin yetersizliği olan bireylerin devlet okul ya da kurumlarında ayrımcılığa uğramasını yasaklayan kapsamlı bir sivil haklar kanunudur.
- Yasa, bu bireylere eğitimin her kademesinde uygun ve parasız eğitim, meslek eğitimi ve istihdam için fırsat eşitliği sağlamaktadır.
- Bu yasada özür (handicap) kavramı için “bireyin temel yaşam aktivitelerinden bir ya da daha fazlasını sınırlayan zihinsel ya da fiziksel bozukluk” şeklinde bir tanım yapılmıştır.
- Uyum sorunu yaşayan, uyuşturucu/alkol bağımlılığı ya da AIDS gibi bulaşıcı hastalığı olan bireyler bu yasayla sağlanan hizmetlerden yararlanmışlardır

